

STØTTET AF GRUNDEJERNES
INVESTERINGSFOND

FORENINGEN FOR
BYGGERIETS
SAMFUNDSANSVAR

FORENINGEN FOR
BYGGERIETS
SAMFUNDSANSVAR

5 GENDER
EQUALITY

SAMTALEVÆRKTØJ

TIL UNDERVISERE, DER ØNSKER AT SKABE MERE DIVERSITET I DEN
DANSKE BYGGE- OG ANLÆGSBRANCHE

SKAB EN FÆLLES FORSTÅELSE FOR PROBLEMATIKKER OMKRING DIVERSITET MED DIALOG

Bygge- og anlægsbranchen har et problem med diversitet. Som det ser ud nu, er der kun 9 pct. kvinder i byggeriet, og kigger man udelukkende på håndværksfagene, er det kun 4 pct.

Det her er et samtaleværktøj, du som underviser kan bruge til at starte en dialog hos dine studerende og elever om en række relevante temaer inden for diversitet og inklusion i byggebranchen.

Værktøjet består af fem kvinders fortællinger om at være kvinde i branchen, der hver især repræsenterer et overordnet tema. Du kan bruge de tilhørende dilemmaer, som er formuleret i spørgsmål, til at starte dialog og refleksioner.

Kvinderne har på hver deres måde oplevet store udfordringer ved at være en minoritet i en mandsdomineret branche, men deres fortællinger rummer også drømme, håb og gode oplevelser af at blive mødt af en kollega eller leder, der har skabt en stor positiv forandring for dem.

Ved at bruge værktøjet i din undervisning, kan du være med til at skabe en fælles forståelse for grænser, respekt for forskellighed og ligestilling hos dine elever og studerende, og på den måde skabe bedre forudsætninger for diversiteten i bygge- og anlægsbranchen.

De fem fortællinger er blevet filmet og kan findes [her](#).

"Det kan hun altså ikke. Det dér ude på pladserne, det er for de hårdhudede, man skal være barsk for at komme derud. Det er nok bedst, at Maria bliver bag computeren."

- Marias kollega til hendes chef, da hun som miljøingeniør skulle ud på byggepladserne og undervise medarbejdere i affaldshåndtering

MARIA

Kampen for ligestilling i nedrivningsbranchen

Følgende temaer figurerer i Marias fortælling:

- Unge generationer med større fokus på ligestilling og grøn bæredygtighed
- Risiko for underbetaling
- At blive set ned på/ ikke kunne udføre sit arbejde, fordi man er kvinde
- En hård jargon og kultur
- Ansvar for forandring - ligger det hos lederne, medarbejderne eller samfundet?

Dialogspørgsmål

- Kan I få øje på, at der ikke er ligestilling i byggeriet? Og i så fald, hvilke områder handler det om?
- Hvor oplever Maria manglende ligestilling? Oplever I det selv?
- Har I oplevet, at der snakkes forskelligt til mænd og kvinder? Og hvordan forholder man sig til det?
- Er der forskel på generationers holdninger i ligestillingsspørgsmålet? Hvorfor tror I, at det forholder sig sådan?

[**FIND MARIAS FORTÆLLING HER**](#)

"Jeg kigger ned ad mig selv... Jeg kigger op på kalenderen... på mændene i lokalet... og jeg tænker bare: **Bryster, bryster... bryster?"**

- Anja om sin første dag på sin nye læreplads, da hun i frokoststuen bliver konfronteret med nøgenkalendrene

68

MURERE ER KVINDER

Vidste du, at der kun er 68 kvindelige murere i Danmark?

Kilde: Analyse & Tal

ANJA

Kalender med nøgne kvinder i frokoststuen

Følgende temaer bliver taget op i Anjas historie:

- Kvindens første møde med byggepladsen i sin karriere
- Nøgenplakater og deres konsekvenser for kvinders arbejdsmiljø
- Nedladende jargon om minoriteter
- Kvinder kæmper mod kønsbaserede fordomme
- Ignorering af problemer fremfor løsningsorienteret dialog
- Kvinder løser ubehag ved coping-strategier: Grine med selvom man ikke synes det er sjovt, hæve sin tærskel for hvad man finder sig i, gøre sig til et seksuelt objekt, sige fra og sætter sig uden for fællesskabet, yde ekstra, gøre sig maskulin, gøre sig ubemærket eller flygte fra virksomhed eller branchen helt ([se mere om coping-strategier her](#)).

Dialogspørgsmål

- Hvilke fordomme har I om håndværkere - både mandlige og kvindelige?
- Hvilke problemer kan der være ved nøgenkalendere i frokoststuen?
- Hvilke coping-strategier har Anja brugt i sit virke i branchen og hvorfor?

[FIND ANJAS FORTÆLLING HER](#)

CLARA

Kæmper mod den fordømmende kultur på byggepladsen

Disse temaer tages op i Claras fortælling:

- Uddannelsesvalg og mødet med forventninger hos familie og venner
- Uddannelsesvalg og mødet med branchens forventninger - "du kommer nok til at fejle som kvinde"
- Fokus på det positive fælleskab - opbakning og samarbejde
- Fordomme om kvindelige håndværkere
- Nedladende kultur

"Der er en kultur, hvor det handler om at håne lidt. Jargonen er sådan, at i stedet for at bakke hinanden op, så skal man tale hinanden ned"

- Clara om relationen mellem mange svende og lærlinge

Dialogspørgsmål

- Hvilke særlige udfordringer kan det skabe at være ene kvinde som lærling - på skolen og på kontoret/byggepladsen?
- Hvad betyder forventninger for ens præstation og frihed til at vælge? Fra en selv? Fra andre?
- Hvad kan vi som kollegaer gøre for at bakke hinanden mere op?

[FIND CLARAS FORTÆLLING HER](#)

NINNA

Da julefrokosten stoppede med at være sjov

Ninnas fortælling handler om følgende temaer:

- Sexchikane
- At gå alene med dårlige oplevelser
- Man bliver selv en aktiv deltager i en dårlig kultur
- Dialog som løsning
- Virksomhedspolitikker som fundament for kultur

"Du skal da danse rundt i dit undertøj"

- En mandlig kollega til Ninna under en julefrokost

Dialogspørgsmål

- Hvordan sikrer vi, at vi overholder hinandens grænser på arbejdspladsen - eller i skolen?
- Hvad skal man gøre, hvis man udsættes for grænseoverskridende adfærd?
- Hvorfor er det så svært at sige fra? Og hvordan kan det gøres lettere?
- Hvilken rolle spiller alkohol i at overskride andres grænser? Bør man holde alkoholfri fester? Hvorfor/hvorfor ikke?

[FIND NINNAS FORTÆLLING HER](#)

ANNIKA

Når barsel og moderskabet bliver et problem for chefen

Disse temaer figurerer i Annikas fortælling:

- Kvinder går glip af udvikling i karrieren pga. barsel - det gør mænd ikke (selvom de får børn)
- Kvinder må lyve til ansættelsessamtaler for at blive ansat
- Fastfrosne idéer om "den ideelle kandidat" med fokus på erfaring og ikke kvalifikationer.
- Kvinder føler sig uønskede i virksomheden.

Dialogspørgsmål

- Hvad betyder barsel (eller manglen på samme) for ligestilling mellem kvinder og mænd?
- Hvorfor bliver der sat spørgsmålstejn ved kvinders ønske om at være ledere, hvis de er mødre, men ikke ved mænd, der er fædre? (karrierekvinde versus familiefar = det unormale)
- Hvordan kan vi fremme mulighederne for at både mænd og kvinder tager barsel?

"Annika, hvis du skal med på den her rejse, så skal du gå all in. Så skal du ikke komme lige om lidt og sige, at du skal på barsel!"

- Direktøren for en virksomhed til Annika under en jobsamtale til en lederstilling

[FIND ANNIKAS FORTÆLLING HER](#)

BAG OM PROJEKTET

Foreningen for Byggeriets Samfundsansvar inviterede i starten af 2022 i alt 20 kvinder til to storytelling workshops. På Kvindernes Internationale Kampdag 2022 deltog fem af disse kvinder fra forskellige dele af byggebranchen på en stor konference og fortalte publikum om deres oplevelser af at være kvinder i branchen.

Fortællingerne blev filmet, og nu arbejder Foreningen for Byggeriets Samfundsansvar for at udbrede fortællingerne og skabe dialog i byggeriets virksomheder, på uddannelsesinstitutioner og politisk.

Projektet er støttet af Grundejernes Investeringsfond.

Om Foreningen for Byggeriets Samfundsansvar

Foreningen for Byggeriets Samfundsansvar er en landsdækkende interesseorganisation, der repræsenterer bygherrer, rådgivere, entreprenører og producenter. Sammen med vores mere end 100 medlemmer arbejder vi for en ansvarlig bygge- og anlægsbranche med særligt fokus på at forbedre de sociale forhold i branchen, finde bæredygtige løsninger på miljø- og klimaudfordringer og samtidig skabe forretningsmæssig værdi for alle byggeriets parter.

Se mere om os på www.fbsa.dk